

TE KORT VERHAAL
JOKE VAN CAESBROECK

Oude buurt

Tijdens een lange wandeling die per toeval ontstond nadat ik op de vlucht was geslagen voor een Fransman die de weg vroeg, kom ik in mijn oude buurt terecht. Ik loop langs het hoekwinkeltje met de rode luifel. Het is een Turkse buurtwinkel die Amerikaanse sigaretten verkoopt. Inburgering loont, rechtvaardig ik in gedachten mijn eerdere vlucht, en ik stap de vertrouwde dorpel over.

Het is anderhalf jaar geleden dat ik de Turkse verkoopster heb gezien. Zonder dat ik iets hoeft te zeggen neemt ze mijn merk uit het rek. Ze vraagt: nog alleen? Daarna vertelt ze dat haar man voor twee weken naar Turkije ging, maar er nu al drie maanden zit. Ik zeg haar dat mijn man voor tien minuten naar de nachtwinkel ging, en er nu al drie jaar zit. De Turkse vrouw glimlacht en ik glimlach terug. Het was weer een tijd geleden dat ik zoveel wederzijds begrip had gevoeld.

Elke woensdag schrijft Joke Van Caesbroeck een veel te kort verhaal.

De expo 'Ah, quelle aventure!' van Jacqueline Mesmaeker

Ook op je 91ste kan

Kunstenares Jacqueline Mesmaeker zoekt poëzie in alledaagse en verborgen dingen. Haar eerste grote museale tentoonstelling in Bozar toont haarfijn hoe. INES MINTEN

Een grote tentoonstelling in Bozar stond al lang op de wenslijst van Jacqueline Mesmaeker. In haar 91ste levensjaar zou het er eindelijk van komen. Maar bijna goedge het coronavirus toch nog roet in het eten: Bozar moest de deuren sluiten en de al door een reeks fysieke kwalen geplaagde kunstenaar kwam door het virus in het ziekenhuis terecht. Maar Mesmaeker werd beter en haar tentoonstelling staat er. Met 36 uiteenlopen-

de werken in elfzalen, is *Ah, quelle aventure!* de eerste grote museale tentoonstelling van de in Brussel geboren kunstenaar. Een terecht inhaalbeweging.

Jacqueline Mesmaeker was een laatbloeiër. Voor ze halweg de jaren 70 aan een kunstopleiding begon, werkte ze als modeontwerpster en stylist. Toen ze haar eerste tentoonstellingen hield, was ze de 45 al gepasseerd. Maar haar werk bleef niet compleet onopgemerkt. Jan Hoet nam Mesmaeker in 1980 als een van de wei-

nige vrouwelijke kunstenaars op in zijn tentoonstelling *Kunst in Europa na '68*. Voorts bleef haar stille, poëtische oeuvre grotendeels onder de radar.

De kunstenaar vindt haar werk nooit af. De tentoonstelling in Bozar een overzicht noemen zou daarom niet helemaal correct zijn. Ondanks fysieke kwalen en ziekte was Jacqueline Mesmaeker nauw betrokken bij de selectie en opbouw. In relatie tot de plek waar en het moment waarop ze haar werken plaatste, paste ze die soms ook grondig aan.

Zo komt in de filminstallatie *Surface de réparation* een oude film terug waarin een man voetbalt zonder bal: zijn spel wordt een choreografie. Die beelden projecteert ze nu op twaalf transparante schermen die achter elkaar hangen. Erdoorheen komt een tweede film: een lichtvlek die zich door de voetbaldans beweegt en die je als een bal van licht zou kunnen zien. Samen vormen de projecties een hologram waarin het banale wordt opgetild tot iets bijzonders.

De installatie *La serre de Charlotte et Maximilien* uit 1977 was dan weer verloren gegaan. Om de glazen constructie uit serreglas en bamboe toch te kunnen tonen, herdacht Mesmaeker ze. Op het

'Peggy & J.M.' © Jacqueline Mesmaeker

De kunstenaar vindt haar werk nooit af. De tentoonstelling in Bozar een overzicht noemen zou daarom niet helemaal correct zijn

'Na de pest gingen mensen weer naar het theater, ja. Maar er was ook geen Netflix in de Middeleeuwen'

Toneelschrijver ALAN AYCKBOURN ziet de toekomst van het theater somber in. ('The Observer')

Musea

Virtueel Louvre haalt tien miljoen bezoekers

Het Louvre in Parijs, normaal al het drukst bezochte museum ter wereld, haalde 10,5 miljoen bezoekers in twee maanden tijd voor virtuele rondleidingen. Dat is bijna evenveel als anders in een heel jaar.

De cijfers slaan op de periode van 12 maart tot 22 mei, goed voor 71 dagen in volle coronacrisis. In die periode verhoogde het Louvre zijn digitaal aanbod gevoelig. De belangstelling ging vooral uit naar virtueel bezoek, het downloaden van de *Mona Lisa* en de geanimeerde vertellingen van 'Le petit Louvre'.

De bezoekerscijfers waren het hoogst

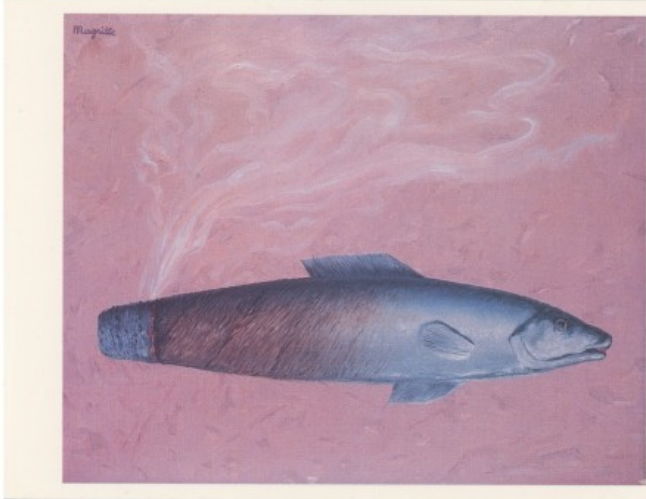
in de eerste weken waarin ook Frankrijk onder een stomp verdween. Maar negentig procent van de bezoekers die een kijkje kwamen nemen, waren niet-Fransen. Onder hen scoorden inwoners van de VS het hoogst, gevolgd door China.

Volgens Sophie Grange van de communicatiedienst leidt 'het huwelijk van smartphone en sociale media' tot de triomf van het virtuele beeld. De grote musea kunnen volgens haar niet anders dan de digitale platformen zo goed mogelijk uitbouwen. Het Louvre haalde in 2019 een record van 14,1 miljoen reële bezoekers. (gvds)

Het Louvre vanuit je huis. © rr

je nog debutteren in Bozar

'Les péripéties' (2014-2017): 'L'exception' van René Magritte (1963) en 'Chamonix - Mont Blanc, Tunnel du Mont Blanc', twee ansichtkaarten. © Jacqueline Mesmaeker

laatste moment voegde ze er een projectie van Mickey Mouse-filmpjes aan toe. Gewoon, omdat haar dat hier en nu het best leek te passen.

Fotokopie

Behalve installaties, film en aquarellen, bevat het oeuvre van Mesmaeker bijvoorbeeld ook fotokopieën en faxen. Zo hangt bij de *Charlotte en Maximilien*-installatie de al evenzeer aandacht vangende reeks *Les Charlottes*. De zestien ingelijste fotokopieën vertrekken van een portretfoto van de waanzinnige prinses Charlotte van België. Op het kopieerapparaat verweeft Mesmaeker de foto met andere beelden, zelfgeschreven teksten en glas tot een fijn geheel van werken.

Een thema dat vaak terugkeert in Mesmaekers oeuvre is de zee. *Les antipodes* is een projectie van de Noordzee, maar dan ondersteboven: zo roept ze de Stille Oceaan op, die aan de andere kant van de wereldbol ligt. In de aquarellenreeks *Carnets de bateaux* schildert ze dan weer minuscule bootjes op piepkleine zeeën, met iets van dreiging, iets van schoonheid,

en hoe beide samengaan.

Wemelende bloemen

De installatie *Melville 1891* uit 2015 sluit de tentoonstelling af. Een zwart-witbeeld van wemelende bloemen valt over een gipsen maquette van een schip. De maquette reist al sinds 1981 door het oeuvre van Mesmaeker en gaat hier bijna volledig op in haar achtergrond, die de kunstenaar filmde op haar terras.

De installatie is een logisch eindpunt voor de expo, omdat zo wat alle elementen van haar oeuvre erin samenkomen. De literatuur vormt, zoals zo vaak, een inspiratiebron. Het alledaagse en het grootse zitten erin, het zichtbare en het verborgene, en de poëzie die ze daarin vindt. En natuurlijk het medium film, dat ze sinds het begin van haar carrière telkens opnieuw naar haar hand zet, en dat in het geheel van haar opmerkelijke oeuvre nog het allersterkste werk oplevert.

Jacqueline Mesmaeker, 'Ah, quelle aventure!' Nog tot 21 juli in Bozar, Brussel.
★★★★

'L'androgynie, 1. Avion en phase d'approche, 1986-2013'. © Jacqueline Mesmaeker

Jazz

Drummer van 'Kind of blue' overleden aan longkanker

Maandag is drummer Jimmy Cobb in zijn huis in Manhattan (New York) overleden aan longkanker. Hij was 91. Cobb was een stijlvolle drummer met een zacht geluid dat perfect paste bij de muziek op *Kind of blue* (1959) van Miles Davis, de 'best verkochte jazzplaat aller tijden' en een onvolprezen meesterwerk dat zelfs niet-jazzfans kan bekoren. Cobb was de laatste overlevende van die sessie. Hij werkte ook mee aan andere platen van Davis, zoals *Sketches of Spain*, en bleef zijn hele leven lang een erg gerespecteerde drummer. In 2014 maakte hij nog een plaat met pianist Brad Mehldau. (pdt)

Klassiek

Nieuwe artistieke directeur voor Antwerp Symphony

Van Auckland naar Antwerpen: het is een kleine stap voor Ronan Tighe. De 45-jarige Ier verruult het orkest van Nieuw-Zeeland voor Antwerp Symphony Orchestra om er directeur artistieke planning te worden. Hij volgt de Nederlander Hans Ferwerda op, die in maart naar het Koninklijk Concertgebouworkest in Amsterdam trok. Antwerp Symphony Orchestra wil met Tighe's aanstelling het groeiende internationale profiel van het cultuurhuis kracht bijzetten. 'Steeds meer artiesten van wereldfaam gaan in op de uitnodiging om samen met het orkest te spelen', klinkt het. (belga)

Televisie

Dina Tersago weer voltijds voor VTM aan de slag

Blind gekocht is in 2021 weer op Vier te zien, maar wel zonder Dina Tersago (41). Ze heeft voor de komende maanden zoveel werk in de planning staan bij VTM, dat ze de samenwerking met Vier stopzet. Het filmpje waarin ze koppels oproept zich in te schrijven voor het derde seizoen van *Blind gekocht* was haar laatste wapenfeit. Tersago is bij VTM al bezig met de opnames van *Boer zkt vrouw: home sweet home*. Daarnaast gaat ze een nieuw programma presenteren met Andy Peelman (36). In dat consumentenprogramma testen de twee proefondervindelijk volkswijsheden uit. (tove)

Media

Nieuwe hoofdredactie voor 'De Tijd'

De zakenkrant *De Tijd* krijgt een nieuwe hoofdredactie. Peter De Grootte, nu adjunct-hoofdredacteur, volgt op 1 juni Stephanie De Smedt op als hoofdredacteur. Isabel Albers wordt 'algemeen hoofdredacteur' van *De Tijd* en zijn Franstalige tegenhanger *L'Echo*. Pieter Blomme wordt De Grootte's adjunct. De Smedt was sinds september 2016 de hoofdredactrice van *De Tijd*. Zij blijft bij de krant, en zal vanaf het najaar 'innovatieve, journalistieke projecten uitwerken en schrijven'. Isabel Albers blijft ook 'een zichtbare, opiniërende rol' opnemen. (belga)